

REGERINGSKANSLIET

Rådspromemoria

2014-09-23

Näringsdepartementet

Transport

TTE-rådets möte (transportministrar) den 8 oktober 2014

Dagordningspunkt 7

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott (CBE-direktivet)

–Allmän riktlinje

Dokument: 13264/14 (ORDF:s kompromiss inför Coreper. Dokument inför rådsmötet ännu inte tillgängligt.)

Tidigare dokument: 12107/14 + ADD 1
Nummer på ursprungligt förslag från KOM:KOM(2014) 476 slutlig

Fakta-PM: Näringsdepartementet 2013/14:FPM113. Tidigare Fakta-PM 2007/08:FPM114.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Det ogiltigförklarade direktivet behandlades senast i EU-nämnden under hösten 2010.

Bakgrund

Det huvudsakliga syftet med det direktiv som ogiltigförklarades var att förbättra trafiksäkerheten och att säkerställa en hög skyddsnivå för samtliga trafikanter i unionen genom att underlätta gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott. Därför skulle enligt direktivet medlemsstaterna ges ömsesidig tillgång till varandras uppgifter om fordonsregistrering via ett

elektroniskt nät för informationsutbyte. Detta skulle underlätta för medlemsstaterna att identifiera utländska förare som begår trafikförseelser på deras territorier, och därmed likabehandling av utländska och inhemska förare. När fordonsägarens namn och adress är kända kan ett brev baserat på en mall som fastställts i direktivet skickas till den förmodade gärningsmannen. Den medlemsstat där förseelsen begåtts kommer att ha kvar sin rätt att besluta om trafikförseelsen ska följas upp.

Direktiv 2011/82/EU antogs den 25 oktober 2011. Europaparlamentet och rådet valde artikel 87.2 om polissamarbete i EUF-fördraget som rättslig grund. Tjugofem medlemsstater skulle ha införlivat direktivet i sin nationella lagstiftning senast den 7 november 2013. Danmark, Storbritannien och Irland valde, i enlighet med protokollen nr 21 och 22 som är fogade till fördragen, att inte anta och tillämpa direktivet. Sverige har genomfört direktivet genom ändringar i bl.a. lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete (prop. 2013/14:65). Lagändringarna trädde i kraft den 1 maj 2014.

EU-domstolen ogiltigförklarade den 6 maj 2014 direktiv 2011/82/EU. Domstolen uttalade att direktivet skulle ha fortsatt verkan fram till ikraftträdandet av ett nytt direktiv med korrekt rättslig grund (artikel 91.1 c om åtgärder för att förbättra transportsäkerheten i EUF-fördraget) inom en rimlig tidsperiod, som inte får överstiga tolv månader räknat från domens meddelande.

Kommissionen har därefter i juli 2014 utarbetat ett förslag till nytt direktiv med artikel 91.1 c i EUF-fördraget som rättslig grund. Förslaget är nästan identiskt med texten i det ogiltigförklarade direktivet. Några mindre ändringar föreslås som kommissionen anser nödvändiga för att följa domstolens dom.

Under behandlingen av förslaget i rådet har regeringen och ett fåtal andra medlemsstater velat se att dataskyddsbestämmelser i Prümbesluten ska fortsätta gälla även för det nya direktivet. Med den nya rättsliga grunden är det dock enligt kommissionen och Rådets rättstjänst inte möjligt att behålla hänvisningen i artikel 7 i det ogiltigförklarade direktivet till de bestämmelserna. Regeringen har med framgång verkat för att det ska vara möjligt för medlemsstaterna att även tillämpa dessa bestämmelser genom förtydliganden i skälen och ändringar i artikel 4.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 91.1c i EUF-fördraget enligt vilken rådet ska fastställa åtgärder för att förbättra transportsäkerheten. Beslut fattas med kvalificerad majoritet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet som innebär medlagstiftning med Europaparlamentet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen ser positivt på det ogiltigförklarade direktivets huvudsyfte, att förbättra trafiksäkerheten och att säkerställa en hög skyddsnivå för samtliga trafikanter i unionen genom att underlätta gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott. Sammantaget kan regeringen ställa sig bakom förslaget till nytt direktiv.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har ännu inte avslutat sin behandling av ärendet. Det italienska ordförandeskapet avser så snart som möjligt inleda kontakter med parlamentet eftersom ärendet är brådskande.

Förslaget

Grundsytet med förslaget till nytt direktiv är, liksom det tidigare, att göra det lättare att över landsgränserna följa upp vissa brott som särskilt hotar trafiksäkerheten. Det sakliga innehållet har i princip inte ändrats i förhållande till det ogiltigförklarade direktivet.

Kommissionens förslag till nytt direktiv innebär i huvudsak följande. Den rättsliga grunden har ändrats liksom de skäl som hänvisar till särskilda bestämmelser som gäller för Storbritannien, Irland och Danmark. Detta beror på att den ändrade rättsliga grunden omfattar samtliga medlemsstater. Dessutom utgår kommissionens yttrande om den rättsliga grunden eftersom det inte längre är relevant. Därutöver finns en ändring av hänvisningarna till bestämmelserna om uppgiftsskydd i skäl 20 (skäl 19 i det ogiltigförklarade direktivet) och den motsvarande artikel 7 är ändrad i enlighet med detta. I artikel 4 är hänvisningarna till Prüm-beslutet (se nedan) förenklade utan att innehållet ändrats, och punkterna 2 och 3 har bytt plats för att förbättra artikelns logiska struktur. Datumen för införlivande, utövandet av delegeringsbefogenheter och rapporteringsskyldighet är uppdaterade. Vidare finns några mindre ändringar för att ta itu med problem som gäller utformningen av lagstiftning.

Eftersom det ogiltigförklarade direktivet antogs på grundval av artikel 87.2 i EUF-fördraget, grundades reglerna om uppgiftsskydd på det system för uppgiftsskydd vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete som föreskrivs i rådets rambeslut 2008/977/RIF om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete. Detta berodde också på att direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter inte är tillämpligt på sådan behandling av personuppgifter som rör

polissamarbete och straffrättsligt samarbete (jfr artikel 3.2 i det direktivet).

Föreliggande förslag har artikel 91.1 c i EUF-fördraget som rättslig grund och därför bör enligt kommissionen de allmänna reglerna om uppgiftsskydd i direktiv 95/46/EG gälla. Förslaget till ny artikel 7 bör enligt kommissionen följaktligen hänvisa till bestämmelserna i direktiv 95/46/EG, både allmänt och med hänsyn till bestämmelserna om rättelse, radering, blockering och längsta lagringstid. Det finns enligt kommissionen inte längre något behov av att hänvisa till bestämmelserna om uppgiftsskydd i Prümbesluten, eftersom bestämmelserna i direktiv 95/46/EG ger ett tillräckligt uppgiftsskydd.

Mot bakgrund av de pågående förhandlingarna om ett förslag från kommissionen till förordning om uppgiftsskydd som ska ersätta direktiv 95/46/EG, och beroende på tidsplanen och resultatet av förfarandena, anser kommissionen att det kan vara lämpligt att ändra hänvisningarna innan detta direktiv antas.

Ordförandeskapets kompromissförslag överensstämmer i huvudsak med kommissionens förslag.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Förslaget till nytt direktiv överensstämmer huvudsakligen med det tidigare direktivet, som i Sverige är genomfört genom ändringar i bl.a. lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete, förordningen (2010:705) om internationellt polisiärt samarbete och förordningen (2001:650) om vägtrafikregister. Preliminärt bedöms förslagets effekt på svenska regler endast bli marginell. Det kan förutses att i vart fall hänvisningar i svenska regler till det tidigare direktivet behöver anpassas.

Ekonomiska konsekvenser

Eftersom förslaget till nytt direktiv huvudsakligen överensstämmer med det ogiltigförklarade direktivet förväntas inga merkostnader.

Övrigt